GLASNIK

URADNI VESTNIK OKRAJA LJUBLJANA

LJUBLJANA, 9. JANUARJA 1962

LETO IX., ŠTEV. 2

MESTNI SVET

16. SEJA MESTNEGA SVETA, DNE 27. DECEMBRA 1961

Poročilo predsednika Mestnega sveta o delu v letu 1961

Na seji Mestnega sveta so bila podana poročila strokovnih služb okrajnega ljudskega odbora, ki zadevajo območje mesta Ljubljane, in sicer s področja gospodarstva in družbenih služb.

Poročilo o delu Mestnega sveta v letu 1961 pa je podal predsednik Mestnega sveta ing. Marijan Tepina.

To poročilo v celoti objavljamo v današnji številki »Glasnika« z namenom, da bralce seznanimo z aktualnimi problemi mesta in z delom Mestnega sveta.

Dejstvo, da se na dnevnem redu današnje seje Mestnega sveta nahaja najprej predsednikovo delovno poročilo, potem pa poročilo strokovnih služb OLO o problematiki na teritoriju mesta, ima svoje razumljive razloge.

Značaj in način dela Mestnega sveta, kot ga predvidevata Zakon o ureditvi občin in okrajev in statut OLO, navajata predsednika Mestnega sveta v položaj, da mora mnogokrat sam ali po krajših posvetih s predsedniki mestnih občin odgovarjati na vprašanja, naslovljena pravzaprav na Mestni svet. Zato se mi zdi prav in potrebno, da vam vsaj polletno podajam poročilo o svojem delu, ki bo v nekaterih primerih hkrati poročilo o raznih posvetih, zlasti o posvetih s predsedniki mestnih občin.

Drug razlog za tako poročilo in za poročila strokovnih služb OLO je v tem, da je za vsakršno sistematično in uspešno delo, posebno pa za sistematično delo kolektivnih teles, neobhodno potrebno, da od časa da časa, vsaj ob polletjih, oceni svoje delo in dogajanja na področju svojega dela, z namenom, da bi se lahko pripravila za naloge sledečega obdobja.

Zato se mi zdi potrebno, da se najprej ozremo na delo Mestnega sveta v letu, ki se končuje.

Z današnjo sejo vred je imel Mestni svet v tem letu osem sej. Najvažnejši posli, ki jih je letos opravil Mestni svet na svojih osmih sejah, so bili:

— razprava in sklepanje o določitvi in načinu finansiranja skupnih nalog mestnih občin v letu 1961;

— obravnava družbenega plana okraja za leto 1961;

— obravnava poročila o pripravah za izdelavo generalnega urbanističnega plana Ljubljane;

— določitev vplivnega mestnega območja;

— razprava o razvoju industrije v Ljubljani;

— določanje o višini družbenih obveznosti komunalnih gospodarskih organizacij;

— razprava o programu perspektivnega razvoja okraja Ljubljana v letih 1961—65;

— razprava o problemih delovanja sistema družbenega upravljanja v komuni;

— razprava in sklepanje o ureditvi prometa v Ljubljani in podobno.

Kljub bogati vsebini dela Mestnega sveta, vendarle ne moremo biti povsem zadovoljni z njegovim delom. Posameznih sej se je od 72, oziroma 74 članov Mestnega sveta, udeleževalo le 37 do 48 članov, tako da so bile večkrat seje komaj sklepčne. Kakor vidite, Mestni svet niti nima polne sestave, to je 80 odbornikov, ker ObLO Center še vedno ni izvolil šest odbornikov Zbora proizvajalcev v Mestni svet. Zapisniki sej Mestnega sveta nas opozarjajo na nezadostno diskusijo o nekaterih za razvoj Ljubljane izredno važnih vprašanjih. Tako na primer o tako važnih vprašanjih, kot je določitev vplivnega mestnega področja, kot so problemi delovanja sistema družbenega upravljanja v komuni, kot jih predstavljata razvoj industrije v Ljubljani in perspektivni razvoj okraja Ljubljana, ni diskutiral nihče ali samo nekaj odbornikov, in to o manj važnih aspektih obravnavanih predmetov.

V času diskusij o ustavni reformi in v času, ko na nekaterih področjih razvoja mesta Ljubljane ponovno ugotavljamo večje ali manjše zaostajanje, bi zaslužile obravnavane teme vsekakor večjo pozornost.

Dovoljujem si pripomniti, da je vzrok za to, da Ljubljana na nekaterih področjih svojega razvoja zaostaja, tudi v tem, da se njeno predstavništvo premalo zavzema za interese in cilje njegovega razvoja.

Predvidene reforme nam nudijo izredno priliko za to, da v pogledu statutarnega položaja in vloge Mestnega sveta nadoknadimo ono, kar je morebiti v preteklosti nedostajalo, da bi močneje in uspešneje zastopal interese in s tem bolje mobiliziral njegove potencialne možnosti za svoj razvoj in za svoj prispevek občemu razvoju.

V okviru Komisije za ustavno reformo, ki dela pri OLO, dela tudi posebna podkomisija, ki pripravlja teze o statutarnem položaju in vlogi Mestnega sveta z gledišča posebnega položaja mesta Ljubljane v našem sedanjem in bodočem ustavnem sistemu.

Potem ko se je Skopje odločilo za mestni ljudski odbor na ravni okraja, je vedno manj mest s podobno ureditvijo, kot jo ima Ljubljana v odnosih občina-mesto-okraj. Vendar okolnosti in razvoj diskusij govore o tem, da tu bistvene spremembe niso potrebne, pač pa je potrebno razviti in določiti značaj in vlogo mestnega sveta, upoštevajoč načela, ki jih vsebujejo zakoni o ureditvi občin in okrajev, dosedanje izkušnje v uporabljanju teh načel, kakor seveda tudi obče tendence v razvoju našega komunalnega sistema. Pri tem je potrebno težiti k temu, da opravlja Mestni svet le naloge mestnim občinam eminentno skupnega značaja, torej tiste, ki mu pripadajo kot skupnemu predstavniškemu organu mestnih občin, dalje, da ne privzema nobenih pristojnostnih upravnih funkcij, ki pripadajo občini in okraju, da pa zaradi družbeno-ekonomskih specifičnosti mestnega življenja in razvoja privzema del tistih družbeno-političnih funkcij, ki jih v drugih primerih in odnosih opravlja Okrajni ljudski odbor.

Dosedanja praksa je med drugim pokazala, da se sveti OLO zaradi širine in heterogenosti problematike, ki jo nudi razsežnost ljubljanskega okraja (ca. 400.000 prebivalcev) ne morejo zadostno in dovolj odgovorno posvečati specifičnostim mestne probolematike. Zato bi, v odnosu do mesta, njihovo vlogo, vsaj vlogo delovnih teles predstavniškega organa, verjetno bolje opravljale odborniške komisije Mestnega sveta, sestavljene pretežno iz odbornikov — delno pa iz drugih javnih delavcev. Že zdaj se kaže posebna potreba po komisijah za pripravo dnevnega reda sej Mestnega sveta, za vprašanja urbanističnega planiranja in regulative, za fiannčna vprašanja, vprašanja komunalnih dejavnosti, vprašanja telesne kulture in komisiji za sestavo statuta Mestnega sveta.

V pogledu administracije in profesionalnosti voljenih članov naj veljajo ista načela, kot so v navadi za druga parlamentarna telesa, predsednik, podpredsednik in sekretar sveta s potrebno administracijo za spremljanje dela sveta in odborniških komisij. Pri tem bo položaj sekretarja verjetno trajnejši, ker bo nekoč profesionalnega predsednika lahko zamenjal predsedujoči odbornik, izbran za vsako sejo posebej. Prej ko slej se bo Mestni svet posluževal upravnih in strokovnih služb OLO.

Za Mestni svet do zdaj ni bil predviden statut, marveč le poslovnik, vendar naj bi po mnenju imenovane podkomisije v cilju stabilizacije značaja in vloge Mestni svet imel poleg poslovnika vendarle tudi statut.

Mestni svet naj ima tudi v bodoče svoj budžet kot aneks budžeta OLO. Budžet Mestnega sveta naj se kot doslej formira prek ustrezne participacije budžetov občinskih ljudskih odborov na področju mesta.

Sedanja zakonodaja sicer predvideva ustanavljanje fondov mestnega značaja, vendar praksa kaže, da značaju Mestnega sveta, kot predstavnika skupnosti mestnih komun, bolj ustreza oblika skupnih finančnih programov. Ti naj v osnovi vsebujejo sredstva za finansiranje negospodarskih investicij in javnih prireditev (razstave, proslave, praznovanja) nedvomno mestnega značaja, vlaganja v ekonomsko osnovo družbenih, zlasti kulturnih in telesno-kulturnih organizacij in ustanov, sredstva za generalni urbanistični plan ter študije in projekte v zvezi s planiranjem mestnega razvoja, sredstva za vlaganje v začetne poslovne fonde podjetij in ustanov mestnega značaja, kolikor bi jih ustanavljal Mestni svet.

Sedanja praksa kaže, da je nesmiselno, če bi izrazito normativne funkcije, ki izvirajo iz enovitosti komunalno-tehničnega organizma mesta (urbanistične regulative, sanitarno-tehnični in prometni predpisi in podobno) opravljale posamezne občine. Nedvomno je, da morajo biti take norme enotne za vse mesto, zato se morajo odrejati na ravni mesta. Če bi jih po določevanju na ravni mesta naknadno predpisovale občine, bi bila to gola tehnika in podaljševanje procedure. Razumljivo pa je, da Mestni svet ne more predpisovati nobenih norm, ki bi imele za posledico individualne materialne obveznosti občin.

Na področju normiranja odnosov med ljudmi in stvarmi, ki izvirajo iz enovitosti komunalno-tehničnega organizma mesta, naj izdaja Mestni svet odloke. Za uravnavanje dela samega Mestnega sveta in njegovih organov naj sprejema sklepe, za delo občinskih ljudskih odborov pa priporočila. Vloga Mestnega sveta kot organa usmerjanja, koordinacije in sinhronizacije družbeno-ekonomskega razvoja mesta naj se uveljavi v obliki resolucij, urbanističnih planov, planov razvoja posameznih dejavnosti in delovnih programov mestnih javnih služb, ki zahtevajo enotno obravnavo.

Približno take so začetne teze, iz katerih naj bi se razvili predlogi za določitev statutarne fiziognomije Mestnega sveta, ki naj jo predvidi osnutek republiške ustave. Nadaljnja diskusija bi pokazala, ali se take teze ustrezno vključujejo v parametre predvidenega razvoja našega komunalnega sistema. O teh tezah bo seveda še dosti diskusije in bodo seveda nanje vplivali elementi nove ustave in komunalnega sistema, ki nam danes še niso znani.

No, lahko pa smo prepričani o tem, da bo ena izmed prvenstvenih in trajnih nalog Mestnega sveta, ker tako narekuje enovitost mestnega komunalno-tehničnega organizma, usmerjanje urbanistične rekonstrukcije in izgradnje mesta. Ta naloga je na prvem mestu tudi v vsej sedanji zakondaji, ki obravnava upravljanje mestnega življenja, o tej nalogi želim zato spregovoriti tudi v svojem današnjem poročilu.

Urbanistični plan

Ljubljana nima generalnega urbanističnega načrta, tedaj nima usvojene koncepcije o svojem razvoju. To dejstvo govori o kratkovidnem podcenjevanju planiranja mestnega razvoja in planiranja nasploh, ki gotovo zmanjšuje sistematičnost in uspešnost rekonstrukcije in izgradnje mesta in se nam že maščuje, na primer tako, da ob priliki rekonstrukcije ljubljanskega prometnega vozlišča že rušimo nekatere objekte, ki so bili zgrajeni po vojni, ali se vsiljuje potreba, da bi jih rušili. V sedanji zakonodaji tudi ni predvideno, da bi imelo mesto ali mestne občine svoj skupen plan. Vendar mislim, da je v bodoče treba predvideti v tej ali oni obliki, tudi ustrezne instrumente za integracijo planov mestnih občin in planiranje razvoja mesta kot cejote. Pri tem ne mislim na plan kot zakonodajni ali upravni akt, marveč na sodobne oblike ekonometričnega ocenjevanja preteklega obdobja in planiranja ali programiranja sledečega.

Ker predstavlja mesto tehnološko povezan organizem, se pred organizacije, ki nosijo realizacijo planov v mestnem prostoru, na primer za gradbeništvo, promet in komunalno gospodarstvo, vsi plani in programi, čeprav sicer republiškega, okrajnega ali občinskega pomena, zlivajo v en plan. Šele tak integralen plan pomeni za njih koordinacijo in sinhronizacijo investicijskih in njihovih proizvodnih planov. Šele tak plan je lahko osnova za racionalizacijo izgradnje in življenja tehnološkega organizma, ki ga predstavlja mesto, hkrati pa vseh planov, ki se realizirajo v njegovem prostoru.

Danes vas lahko obvestim o tem, da je okrajni zavod za urbanizem izdelal osnovno dokumentacijo za generalni urbanistični načrt mesta. Čeprav bo za izdelavo ustreznih grafičnih dokumentov generalnega plana potrebno še precej dela, vendarle lahko rečemo, da že sedanji elementi predstavljajo koncepcijo, ki lahko služi kot vodilo za posamezne aktualne urbanistične intervencije. Predvsem so ti dokumenti pomembni zato, ker določajo osnovno prometno omrežje mesta in, na osnovi analize o uporabnosti zemljišč, odrejajo površine, ki jih je treba zaradi njihovih, za gradnjo ugodnih tal, zaradi njihove lege glede na druge mestne dele, zaradi njihove komunalne opremljenosti, njihovih možnosti za priključke na železniške in cestne prometne zveze, energetske vire in vire industrijske vode, rezervirati za razvoj industrije. Na tak način bo Ljubljana postala bolj privlačna za industrijske investicije, posebno po izgradnji Toplarne. Zato je potrebno ob tej priliki in na tem mestu ponovno poudariti važnost tega energetskega objekta, brez katerega si ne moremo zamisliti večji razvoj industrije v Ljubljani in same Ljubljane.

Okrajni ljudski odbor in Mestni svet sta v zadnjem času dala iniciativo za nekoliko posvetov o tem, kako in v katerih smereh pospešiti razvoj industrije v Ljubljani. Na teh posvetih je bila tako s strani okraja kot mesta ponovno poudarjena važnost občin komunalno-tehničnih pogojev za uspešno rekonstrukcijo in izgradnjo industrije, ki niso zanjo nič manj odločilni kot prepričevalnost koncepcij za razvoj posameznih industrijskih panog. Prvi dokumenti za generalni urbanistični plan mesta so pokazali, da ima Ljubljana mnoge neizkoriščene rezerve v ugodnostih, ki jih razvoju industrije nudijo zlasti zemljišča na severovzhodnem in severozahodnem robu mesta. Seveda je mnogo odvisno od tega, kako bodo občinski ljudski odbori razumeli važnost občih pogojev, potrebnih za uspešen razvoj industrije, in kako bodo storili prosta zemljišča in komunalno-tehnično sredino, v kateri leže, še bolj privlačna za industrijske investicije.

Čeprav vse komponente generalnega urbanističnega plana Ljubljane še niso dobile svojega izraza v ustrezni dokumentaciji, so se v mnogih posvetih, ki so spremljali in še spremljajo delo na generalnem planu, izoblikovale osnovne ideje o koncepciji urbanističnega razvoja Ljubljane. Predvsem je treba poudariti, da so površine na področju Ljubljane, čeprav zajemamo v ta pojem tudi ves predel med Celovško cesto ter železnico Ljubljana—Zalog na jugu in Savo na severu, relativno majhne, in da bo treba zavesti največjo disciplino v razpolaganju z gradbenimi zemljišči. Najstrože bo treba čuvati in izpopolnjevati prometno-tehnično sposobnost glavnih cest, ki vodijo v in skozi mesto. Smotri gospodarskega izkoriščanja gradbenih in s komunalnimi instalacijami opremljenih zemljišč terjajo tudi določene omejitve v dovoljevanju individualne stanovanjske graditve s tem, da bomo smeli take gradnje dovoljevati samo v nekaterih predelih, da bomo morali velikost individualnih parcel zelo omejiti, da bodo morali večstroške za izgradnjo cest in komunalnih instalacij plačevati sami graditelji, da bomo morali prepovedati ograje pred in med parcelami in podobno.

V osnutkih generalnega plana upoštevani smotri razvoja Ljubljane opozarjajo, da v bodoče ne bomo smeli tretirati mestnega središča (kot kvaliteto komunalno-tehničnega organizma) samo v mejah današnjega prostora med Gradom in Rožnikom. Zakaj? Prej ko slej bo skozi ta prostor vodilo več tranzitnih cest skozi mesto; vsak večji objekt bo kljub temu, da bomo največkrat gradili v višino, zahteval vse večje površine za parkiranje avtomobilov itd. Zato nam bo postal ta prostor preozek. Današnji okvir mesta se bo z zgraditvijo podvozov na Celovški in Titovi cesti odprl v smereh teh cest. Zato je treba ob njih, kakor tudi ob Tržaški cesti, rezervirati vse proste površine izključno za izgradnjo večjih javnih objektov, a ob Dolenjski cesti, ki je nikdar ne bo mogoče premakniti s svoje današnje trase, pa vsakršno gradnjo opustiti.

Vzporedno s razpravami o generalnem planu se je potrebno odločiti za koncepcije o značaju in razvoju nekaterih mestnih objektov, kot so: **aerodrom, pokopališče, zoološki vrt, športni park v Tivoliju in ob Savi, zdravstveni center in** ki zavzemajo tako v mestnem komunalnem organizmu kot v mestni površini precejšen prostor. Tudi o koncepciji teh objektov je bilo v preteklem polletju več posvetov.

Mestni finančni program

V času, ko polagamo račun o svojem delu v preteklem letu in ko bomo morali brez odlašanja pripraviti plane, programe in proračune za prihodnje leto, je bilo potrebno opraviti tudi več posvetovanj o tem, ali naj tudi v bodoče obstoje namenska sredstva za skupne naloge mestnih občin. Prevladuje mnenje, da naj taka namenska sredstva obstoje tudi v bodoče, in to v približnem okviru, kot ga danes predstavljata plan skupnih mestnih potreb in sklad za preprečevanje alkoholizma. V smislu naših mnenj, izrečenih v uvodu, o sredstvih mestnega značaja naj bi ta sredstva dobila svoj izraz v skupnem finančnem programu mestnih občin.

Če pogledamo v letošnji plan skupnih mestnih potreb in v finančni program sklada za preprečevanje alkoholizma, vidimo, da vsebujejo precej táko strukturo uporabe, kot smo jo zagovarjali v uvodu. Nepravilno je le, da se v planu pojavljajo vlaganja v nekatere objekte gospodarskega značaja, katerih investitorje je v bodoče absolutno treba napotiti na namenske kreditne fonde in bančna sredstva. Mislim pa, da je možno tudi sicer ta sredstva bolje koristiti za pospeševanje rekonstrukcije in izgradnje mesta v njegovih najbolj specifičnih funkcijah, zlasti pa tedaj, ko gre za negospodarske investicije v objekte, ki niso in ne bodo nikdar občinskega značaja, čeprav bi bile posamezne občine še tako bogate.

Z okrajnim odborom SZDL smo se sporazumeli, da bo Mestni svet sistematično skrbel za okrasitve mesta ob priliki proslav državnih praznikov ter nekaterih drugih tradicionalnih prireditev, ki jih narekujejo n. pr. dan vstaje, novoletna jelka in podobno. Isti razgovori so opozorili, da se bo moral Mestni svet angažirati kot kooordinator graditve in eksploatacije večjih telesnokulturnih objektov, ker se je pokazalo, da neusoglašene iniciative občin, društev in klubov vodijo v negospodarsko vlaganje sredstev v ponavljanje programov za graditev objektov, ki zahtevajo velika sredstva, a se le nekajkrat na leto koristijo, v realizacijo nedozorelih in nepreverjenih investicijskih programov in podobno. Težiti moramo k temu, da se tudi izgradnja in reprodukcija gospodarske osnove telesne kulture podvrže občim principom gospodarjenja, posebno pa principu kontinuiranega izkoriščanja in dobrega vzdrževanja.

Prek vrste posvetov se je izoblikoval prvi seznam objektov mestnega značaja, ki naj bi omogočil vsaj sistematično pripravo investicijskih preddel, kolikor objekti v prihodnjih letih še ne pridejo v poštev za gradnjo. Saj programski pristop k investicijskim preddelom pomeni najvažnejši pogoj za gospodarnost investicijskega vlaganja. Ker pomenijo že investicijska preddela večjo ali manjšo finančno obveznost, se bomo s tem seznamom srečali ob priliki sprejemanja proračuna skupnih mestnih potreb in finančnega programa sklada za preprečevanje alkoholizma, nato pa spet od sprejemanja investicijskih programov, ki jih po novem zakonu o investicijski izgradnji usvajajo samoupravni organi investitorjev. Če se posamezni objekti pojavljajo v mestnih delovnih programih, s tem ni rečeno, da se bodo ti programi opirali le na sredstva mestnih občin, marveč se to predvsem pravi, da zaslužijo vso pozornost in skrb Mestnega sveta. Mislim, da bo prav, če za zdaj obravnavamo kot objekte skupnega programa mestnih občin sledeče: Mestni avditorij, Ljubljanski grad, Magistrat, Rekreacijski park ob Savi, Sportni park ing. Stanka Bloudka z umetnim drsališčem in bodočim zimskim bazenom, Krematorij, Glavni in Avtobusni kolodvor, tranzitno cestno mrežo, zbirni kanal in podobno. Novi posveti in samo praksa bodo najbrž pokazali, da bi bilo koristno v seznam uvrstiti še kak objekt. Tu so upoštevani predvsem objekti, ki predstavljajo malo večje investicijske programe, ne pa oni, ki so tudi mestnega značaja, a so vam poznani že od prej, na primer: Zoološki vrt, Ljubljanski festival, Jakopičev paviljon in podobno.

Ob priliki sprejemanja proračuna in finančnih programov se bomo morali odločiti tudi za primerno tehniko poslovanja, že danes pa bomo sklepali o imenovanju posebne odborniške komisije za finančna vprašanja.

Stanovanjska izgradnja

Pri vsem tem se seveda ne moremo izogniti problematiki stanovanjske izgradnje, ki vselej predstavlja bistveni element rekonstrukcije in izgradnje mesta. Tudi se pri tem ne moremo omejiti na komunalni in urbanistični aspekt problematike, marveč je predvsem treba opozoriti na zaskrbljujoče pojave v njeni ekonomiki. V tem letu se Mestni svet ni posebej ukvarjal s politiko stanovanjske izgradnje v mestu. Tudi danes ni moj namen, da bi zagovarjal potrebo, da se stanovanjska izgradnja planira na ravni mesta. Pokazati hočem le na nekatere izvore slabosti, ki nas danes kar naprej vznemirjajo, predvsem pa na slabosti, ki izvirajo iz prakse naturalnega planiranja na višjih upravno-teritorialnih nivojih, iz prakticističnih razlag stanovanjske ekonomike in iz upiranja načelu, da je stanovanjska izgradnja kot samostojna dejavnost eminentno stvar komune. Mislim, da je potrebno smelo pogledati resnici v oči, vse drugo bi nam samo še zaostrovalo nastala nasprotja, predvsem pa nasprotje med naturalno in finančno sliko planirane in realizirane stanovanjske izgradnje.

Dosedanje metode planiranja stanovanjske izgradnje so šolski primer za to, kam vodi praksa naturalnega planiranja. Naturalno planiranje na nivojih višjih upravno-teritorialnih enot povzroča občutna ekonomska nesorazmerja s stalnim odpiranjem škarij med naturalnim izrazom planov in resničnim nivojem cen, doseženih v gradbeni proizvodnji, ki podhranjujejo inflacijska gibanja v gospodarstvu.

Ob tem, da smo se bili zavedali teh spiralnih gibanj v gradbenem gospodarstvu, smo v merilu federacije planirali za tekoče petletno razdobje izgradnjo 500.000 stanovanj, pri tedanji realizaciji okoli 75.000 stanovanj letno. Ker je stanovanjska izgradnja prišla v plan v takem izrazu, je njen plan postal resorska zadeva, zadeva samega gradbeništva in industrije mineralnega gradbenega materiala. V takih pogojih so se mobilizirale le kapacitete gradbeništva in industrije mineralnega gradbenega materiala, odprla se je široka fronta graditve, ki je z vso težo pritisnila na oni, zaradi pomanjkanja materiala in kapacitet za dovršitvena dela bistveno manjši del stanovanj, ki so se na koncu leta dajala v eksploatacijo. Poznani so pojavi nelikvidnosti v gradbenem gospodarstvu. Občutno so se dvignile in se še dvigajo cene, tako da so danes mnogokje dosegle najemnine višji nivo kot je nivo anuitet za stanovanja, zgrajena pred leti. Tako se prvo leto petletnega plana letni plan stanovanjske graditve ne izpolnjuje, pri tem pa je gradbeništvo, ki planira naturalno, svoje uspehe pa meri s finančnimi pokazatelji, izvede-

nih iz bistveno višjih cen, vedno visoko nad planom.

Rekel bo kdo, vse to je res, toda to vendar ni problematika stanovanjske izgradnje v mestu. In vendarle je! Dopustili smo, da so se take metode planiranja prenesle navzdol, da se je tudi naše planiranje stanovanjske izgradnje odtrgalo od interesov komune in bodočih koristnikov stanovanj in se celo odvijalo na nekem eksteritorialnem nivoju. Vse prej povedane slabosti se točno zrcalijo v situaciji, ki smo ji priča tudi v Ljubljani. V letu 1960 smo dogradili 1692, a leto 1961 začeli s 4080 nedograjenimi stanovanjskimi enotami. Cenimo, da bo letos zgrajenih 1850 enot, a leto 1962 začenjamo s 3800 nedograjenimi stanovanjskimi enotami. Pri tem smo za leto 1959 ugotovili 4990 milijonov dinarjev, za leto 1960 6300 milijonov dinarjev, a za leto 1961 6970 milijonov razpoložljivih sredstev.

Ker okrajni planski organi ne obravnavajo stanovanjske izgradnje niti kot samostojno dejavnost niti kot del občih ekonomskih razmerij, se lahko teh številk z gotovostjo poslužujemo le za globalne ocene situacije, a to nam za našo potrebo zadošča. Dosegli smo tedaj nivo izgradnje 1800 stanovanjskih enot letno, povprečno ceno po m² stanovanjske površine od ca. 65.000 dinarjev in povprečno površino ca. 60 m² po stanovanjski enoti. V najboljšem primeru, to se pravi, da imamo na koncu leta vselej enako število dograjenih stanovanj kot nedograjenih, a pripravljenih za dograditev v prihodnjem letu, da nam stanovanjske fonde ne obremenjujejo nikake obveznosti iz preteklih let, da namenska sredstva za stanovanjsko izgradnjo izključno koristimo za njen namen, nam je pri doseženih cenah in doseženem nivoju obsega stanovanjske graditve potrebno ca. 6 in pol milijarde letno, kar šele v takih teoretsko idealnih pogojih tedaj, ko bi bil odnos med dovršeno in nedovršeno proizvodnjo 1:1, zadošča za finančno kritje doseženega letnega obsega izgradnje.

Za boljše spoznavanje situacije in za predlaganje najboljših ukrepov za njeno ozdravitev je potrebna bolj temeljita analiza. Vendar pa se lahko reče, da vse to vodi v zaključke, da je dopustno naturalno planirati stanovanjsko izgradnjo le na nivoju komune, na višjih nivojih pa le kot del občih ekonomskih odnosov, da se mora povsod stanovanjska politika otresti prakticizma in spoštovati objektivne ekonomske odnose, ki veljajo za vsa področja proizvodnje, potrošnje in menjave in da se mora vskladiti čimprej z občimi parametri blagovno-denarnih bilanc.

Vsi se bomo strinjali s tem, da ne smemo odstopiti od doseženega letnega obsega izgradnje, to je 1800 stanovanj letno, pa karkoli bi pokazala analiza njenega finančnega izraza. To se pa pravi, da bodo za to potrebni v vseh elementih stanovanjske graditve največji napori in disciplina v izpolnjevanju obveznosti, sprejetih med faktorji, ki sodelujejo v procesu graditve.

Komunalno gospodarstvo

Zadovoljni lahko ugotovimo, da se je naše komunalno gospodarstvo toliko približalo splošnim odnosom v gospodarstvu, da poleg ugodnosti, ki jih uživajo v družbenih obveznostih kot posebna veja gospodarstva, ne bodo potrebni direktni regresi na cene komunalnih uslug, kolikor se pogoji gospodarjenja, s katerimi vstopamo v novo leto, ne bodo bistveno spremenili. Le plinarna, ki po svoji rekonstrukciji daje plin večje kalorične vrednosti, predlaga, da se cena prilagodi novi kvaliteti plina. Zato se nam zdi še bolj nelogično določilo Zveznega družbenega plana, da Zvezni izvršni svet lahko omeji nivo cen in tarif v komunalnem gospodarstvu, taks in davkov na promet, ki jih predpisujejo politično-teritorialne enote in ki vplivajo na stroške poslovanja gospodarskih organizacij ali na življenjski standard delavcev in uslužbencev.

Zvezna ljudska skupščina je s posebno resolucijo že leta 1957 začela odločen kurz na to, da se komunalno gospodarstvo v vsem izenači z občimi odnosi v gospodarstvu in da bi se tudi v komunalnem gospodarstvu uveljavila vsa načela objektivnega gospodarjenja, delitve dohodka in delavskega samoupravljanja. Logičen del take politike je istočasna obveznost, da mora vsak organ, ki predpisuje cene komunalnih uslug, pokriti iz svojih fondov primanjkljaje, ki zaradi tega nastajajo v gospodarskem računu komunalnih podjetij. Ne moremo si zamisliti, da lahko zvezni organi prevzemajo tako obveznost za komunalno gospodarstvo vseh jugoslovanskih mest, kakor se na drugi strani ne moremo strinjati s tem, da se v tej ali oni obliki iz zveznih fondov pomaga komunalnemu gospodarstvu samo nekaterih velikih jugoslovanskih mest.

Ker so pred nami zaključni računi, sestavljanje in sprejemanje proračunov za leto 1962, se mi je zdelo potrebno ponovno podčrtati ta načela.

S tem ni rečeno, da so načela o samofinansiranju komunalnih, kulturnih, telesno-kulturnih in podobnih organizacij pri nas že zadostno prodrla v vse organizacije, ki opravljajo te dejavnosti. Se vedno se mnogim zdi najbolj prirodno, da morajo njihove finančne primanjkljaje direktno reševati proračuni in da je predstavniško telo zaradi družbene vloge teh dejavnosti dolžno plačevati njihove račune, tudi kadar o tem ni bilo pogodbe ali dogovora. Komunalna podjetja in zavodi, kulturne in telesno-kulturne ustanove se bodo morale sprijazniti s tem, da ljudski odbor ali Mestni svet, takrat, ko v imenu skupnosti finansira njihovo dejavnost, gospodari s proračunskimi sredstvi kot s svojim dohodkom in da morata i ljudski odbor in komunalna ali kulturna organizacija spoštovati vsa načela in objektivne predpise, ki veljajo za vsakršne pravno-gospodarske odnose. Zato tudi ni pričakovati, da se bo predstavniško telo omejevalo na vlogo blagajnika, marveč se je vselej dolžno temeljito zanimati, kam se dajejo sredstva in biti pripravljeno, da vsakikrat odgovarja pred skupnostjo ne le za točnost finančnega poslovanja, marveč tudi za to, ali je bil ob finansiranju posameznih dejavnosti vedno polno zagotovljen družbeni interes.

Ker Mestni svet sodeluje s svojimi sredstvi v novoletni kampanji s tem, da vsako leto planira sredstva za otroške Novoletne jelke in ker v novoletni kampanji igra trgovina najvažnejšo vlogo, naj spregovorim tudi o tem le nekaj besedi. V posvetih, ki smo jih imeli z Okrajno trgovinsko zbornico in Zvezo prijateljev mladine, smo poudarjali gledišče, da je novoletna kampanja le z vsebinske plati stvar družbeno-političnih organizacij, da pa naj za novoletno sliko in razvedrilo v mestu poskrbe predvsem trgovina in gostinstvo ter tiste kulturne ustanove, ki morajo po svoji prirodi skrbeti za kulturno razvedrilo občanov in zato prejemajo redne proračunske dotacije. Koliko smo v tem uspeli, se lahko prepričate sami. Gotovo pa je, da trgovina še ni izkoristila vseh možnosti, ki jih ji nudi novoletna kampanja, da ni posredovala iz proizvodnje polnega asortimenta, lahko se celo reče, da naša industrija in trgovina nudita drugim mestom v državi boljši asortiment potrošnega blaga kot Ljubljani. Ker so na drugi strani zapažene tendence, ki omejujejo prihajanje blaga iz drugih republik na ljubljansko tržišče, je Ljubljana dvakrat prizadeta. Ko bomo v bodoče govorili o problemih trgovine, se ne bomo smeli izogniti takim pojavom, ki zmanjšujejo vlogo Ljubljane kot regionalnega trgovinskega središča.

Tovariši odborniki!

Prosim vas, da smatrate to poročilo kot dopolnilo poročil, ki so jih podale strokovne službe OLO o problematiki na območju mesta, vsa poročila pa kot pripravo za sestavljanje in prejemanje proračunov in delovnih programov za leto 1962, s katerimi se bomo srečali kmalu po novem letu.

OBČINSKI LJUDSKI ODBORI

OBČINA DOMŽALE

8.

Na podlagi 12. in 16. člena zakona o občinskih ljudskih odborih (Ur. list FLRJ št. 9-88/52) ter na podlagi 77. člena zakona o proračunih in o finansiranju samostojnih zavodov (Ur. list FLRJ št. 52-847/59) izdaja Občinski ljudski odbor Domžale na seji občinskega zbora in zbora proizvajalcev dne 23. decembra 1961

ODLOK

o začasnem finansiranju proračunskih potreb občine Domžale od 1. januarja do 31. marca 1962

1. člen

Potrebe organov občine Domžale in njenih proračunskih ustanov in zavodov se finansirajo v I. tromesečju 1962 do sprejetja občinskega proračuna na podlagi proračuna za leto 1961.

2. člen

Izdatki se smejo izvršiti v tem času največ do višine 25% izdatkov občinskega proračuna za leto 1961.

3. člen

Izdatki po tem odloku so sestavni del proračuna občine za leto 1962 in se morajo prikazati v njegovem zaključnem računu za leto 1962.

4. člen

Ta odlok začne veljati od 1. januarja 1962.

Št. 06/3-31-93/1-61.
Domžale, 20. decembra 1961.

Predsednik
občinskega ljudskega odbora:
Franc Habjan l. r.

OBČINA HRASTNIK

9.

Na podlagi 12. in 16. člena zakona o občinskih ljudskih odborih (Ur. list LRS št. 19-88/52) v zvezi s 77. členom temeljnega zakona o proračunih in finansiranju samostojnih zavodov (Ur. list FLRJ št. 52-847/59) je občinski ljudski odbor Hrastnik na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 23. decembra 1961 sprejel

ODLOK

o začasnem finansiranju proračunskih potreb občine Hrastnik za čas od 1. januarja do 31. marca 1962.

1. člen

Potrebe organov občine Hrastnik in njenih proračunskih zavodov se v 1. tromesečju 1962 do sprejetja proračuna občine Hrastnik finansirajo na podlagi proračuna za leto 1961.

2. člen

Izdatki se smejo izvršiti v tem času največ do višine 20% izdatkov občinskega proračuna za leto 1961.

3. člen

Izdatki po tem odloku so sestavni del proračuna občine Hrastnik za leto 1962 in se morajo prikazati v njegovem zaključnem računu za leto 1962.

4. člen

Odlok začne veljati od 1. januarja 1962.

Številka: 03/8-01.
Hrastnik, dne 23. decembra 1961.

Predsednik ObLO:
Stanko Brečko l. r.

Razpis

Komisija za uslužbenske zadeve pri občinskem ljudskem odboru Ljubljana-Moste-Polje razpisuje

mesto ekonoma in arhivarja ter več strojepisk — administratork.

Prošnje z življenjepisom je treba poslati do 24. januarja 1962 na občinski ljudski odbor Ljubljana-Moste-Polje, telefonske informacije na tel. 30-590.

Komisija za uslužbenske zadeve občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Moste-Polje

VSEBINA:

Poročilo predsednika Mestnega sveta o delu v l. 1961.

8. Odlok o začasnem finansiranju proračunskih potreb od 1. januarja do 31. marca 1962 občine Domžale.

9. Odlok o začasnem finansiranju proračunskih potreb za čas od 1. januarja do 31. marca 1962 občine Hrastnik.

Razpis delovnih mest v upravi občine Ljubljana-Moste-Polje.

Zaključni računi gospodarskih organizacij.

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE, Ribnica na Dolenjskem

AKTIVA — BILANCA na dan 31. decembra 1960 — PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
	A. Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev	
1.	Osnovna sredstva	23.477	1.	Sklad osnovnih sredstev	30.344
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	8.400	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	6.252
	B. sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe	
3.	Sredstva skupne porabe	70.082	3.	Sklad skupne porabe	71.802
4.	Denarna sredstva skupne porabe	717	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	3.979
	C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev	
5.	Skupna obratna sredstva	66.989	5	Sklad obratnih sredstev	11.431
			6.	Drugi viri obratnih sredstev	34.107
	D Izločena sredstva			D. Rezervni sklad in drugi skladi	
6	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	10.281	7.	Rezervni sklad in drugi skladi	9.851
7	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	3.067	8	Viri nerazporejenih sredstev	—
	E. sredstva v obračunu in druga aktiva			E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva	
8.	Kupci in druge terjatve	25.987	9	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	27.420
9.	Druga aktiva	817	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	13.873
			11	Druga pasiva	758
	Skupaj	209.817		Skupaj	209.817

Računovodja: Marija Maježič — Predsednik UO: Matija Lesar — Direktor: Jože Benčina

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE, Dolenja vas pri Ribnici

AKTIVA — BILANCA na dan 31. decembra 1960 — PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
	A. Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev	
1.	Osnovna sredstva	23.645	1.	Sklad osnovnih sredstev	27.336
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	2.318	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	2.673
	B. sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe	
3.	Sredstva skupne porabe	—	3.	Sklad skupne porabe	1.216
4.	Denarna sredstva skupne porabe	65	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	—
	C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev	
5.	Skupna obratna sredstva	—	5	Sklad obratnih sredstev	5.449
			6.	Drugi viri obratnih sredstev	—
	D Izločena sredstva			D. Rezervni sklad in drugi skladi	
6	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	2.865	7	Rezervni sklad in drugi skladi	2.713
7	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	3.232	8	Viri nerazporejenih sredstev	—
	E. sredstva v obračunu in druga aktiva			E Viri sredstev v obračunu in druga pasiva	
8.	Kupci in druge terjatve	12.630	9	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	3.200
9	Druga aktiva	14.546	10	Dobavitelji in druge obveznosti	13.465
			11	Druga pasiva	3.249
	Skupaj	59.301		Skupaj	59.301

Računovodja: Francka Bojc — Predsednik UO: Franc Trdan — Direktor: Alojz Zbašnik

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE, Kamnik

AKTIVA — BILANCA na dan 31. decembra 1960 — PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
	A. Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev	
1	Osnovna sredstva	22.991	1.	Sklad osnovnih sredstev	38.766
2	Denarna sredstva osnovnih sredstev	17.491	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	5.690
	B Sredstva skupne porabe			B Viri sredstev skupne porabe	
3	Sredstva skupne porabe	—	3.	Sklad skupne porabe	—
4	Denarna sredstva skupne porabe	—	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	—
	C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev	
5	Skupna obratna sredstva	24.247	5	Sklad obratnih sredstev	9.781
			6.	Drugi viri obratnih sredstev	3.246
	D Izločena sredstva			D. Rezervni sklad in drugi skladi	
6	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	4.177	7.	Rezervni sklad in drugi skladi	3.783
7	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	—	8	Viri nerazporejenih sredstev	156
	E Sredstva v obračunu in druga aktiva			E Viri sredstev v obračunu in druga pasiva	
8	Kupci in druge terjatve	20.658	9	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	7.756
9	Druga aktiva	—	10.	Dobavitelji in druge obveznosti	20.392
			11	Druga pasiva	—
	Skupaj	89.564		Skupaj	89.564

Računovodja: Anica Šuklje — Predsednik UO: Janez Vrhovnik — Direktor: Franjo Mačkovšek

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE, Srednja vas

AKTIVA — BILANCA na dan 31. decembra 1960 — PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
	A. Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev	
1.	Osnovna sredstva	23.310	1.	Sklad osnovnih sredstev	14.053
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	585	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	10.266
	B. sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe	
3.	Sredstva skupne porabe	—	3	Sklad skupne porabe	—
4.	Denarna sredstva skupne porabe	34	4	Drugi viri sredstev skupne porabe	67
	C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev	
5.	Skupna obratna sredstva	2.163	5	Sklad obratnih sredstev	2.218
			6	Drugi viri obratnih sredstev	99
	D Izločena sredstva			D. Rezervni sklad in drugi skladi	
6.	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	1.212	7	Rezervni sklad in drugi skladi	919
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	2	8	Viri nerazporejenih sredstev	8
	E. sredstva v obračunu in druga aktiva			E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva	
8.	Kupci in druge terjatve	4.248	9	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	4.200
9.	Druga aktiva	1.895	10	Dobavitelji in druge obveznosti	1.619
			11	Druga pasiva	—
	Skupaj	33.449		Skupaj	33.449

Računovodja: Edvard Cevec — Predsednik UO: Ivan Merčun — Direktor: Ivan Mali

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE, Šmartno v Tuhinju

AKTIVA — BILANCA na dan 31. decembra 1960 — PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
	A. Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev	
1.	Osnovna sredstva	18.255	1.	Sklad osnovnih sredstev	11.224
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	1.499	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	9.442
	B. Sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe	
3.	Sredstva skupne porabe	—	3	Sklad skupne porabe	—
4.	Denarna sredstva skupne porabe	136	4.	Drugi viri sredstev skupne porabe	136
	C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev	
5.	Skupna obratna sredstva	2.401	5.	Sklad obratnih sredstev	3.857
			6.	Drugi viri obratnih sredstev	3.791
	D. Izločena sredstva			D. Rezervni sklad in drugi skladi	
6.	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	1.220	7	Rezervni sklad in drugi skladi	1.204
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	—	8	Viri nerazporejenih sredstev	—
	B Sredstva v obračunu in druga aktiva			E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva	
8	Kupci in druge terjatve	6.420	9	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	—
9	Druga aktiva	780	10	Dobavitelji in druge obveznosti	1.057
			11	Druga pasiva	—
	Skupaj	30.711		Skupaj	30.711

Računovodja: Ivanka Cevec — Predsednik UO: Jernej Razpotnik — Direktor: Alojz Pibernik

Zaključni račun KMETIJSKE ZADRUGE, Laze v Tuhinju

AKTIVA — BILANCA na dan 31. decembra 1960 — PASIVA

Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
	A Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev	
1.	Osnovna sredstva	17.262	1.	Sklad osnovnih sredstev	23.667
2.	Denarna sredstva osnovnih sredstev	11.627	2.	Drugi viri osnovnih sredstev	8.186
	B. sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe	
3.	Sredstva skupne porabe	—	3	Sklad skupne porabe	476
4.	Denarna sredstva skupne porabe	476	4	Drugi viri sredstev skupne porabe	—
	C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev	
5.	Skupna obratna sredstva	5.171	5.	Sklad obratnih sredstev	5.086
			6	Drugi viri obratnih sredstev	—
	D Izločena sredstva			D Rezervni sklad in drugi skladi	
6.	Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	1.308	7	Rezervni sklad in drugi skladi	1.304
7.	Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	5.342	8	Viri nerazporejenih sredstev	585
	E. sredstva v obračunu in druga aktiva			E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva	
8.	Kupci in druge terjatve	4.848	9	Kratkoročni krediti za obratna sredstva	—
11	Druga pasiva	2.142	10	Dobavitelji in druge obveznosti	896
			11	Druga pasiva	7.976
	Skupaj	48.176		Skupaj	48.176

Računovodja: Slavko Žaubi — Predsednik UO: Franc Drolc — Direktor: Jože Hribar